

"İbadetin ruhu, ihlâstır." Bu ifadeden, ihlassız amelin hiçbir önemi olmadığı sonucuna ulaşabilir miyiz? Yani şunu diyebilir miyiz; cennete gitmek için iyilik yapanlar cennete gidemez, Allah rızası için iyilik yapanlar gidebilir?

"İhtar: İbadetin ruhu, ihlâstır. İhlâs ise, yapılan ibadetin yalnız emredildiği için yapılmasıdır. Eğer başka bir hikmet ve bir faide ibadete illet gösterilse, o ibadet bâtıldır. Faideler, hikmetler yalnız müreccih olabilirler, illet olamazlar."(1)

Allah'ın rızasını kazanmak için yapılan ibadetler, ibadetlerin en kamili en ihlâslısı ve yükseğidir. Lakin cennet sevgisi ya da cehennem korkusu ile yapılan ibadetler de meşru sayılmıştır. İmanın kuvvet ve mertebesine göre kimisi sadece Allah'ın rızasını arar kimisi cennete girmek için kimisi de cehennemden kurtulmak için ibadet eder. Bu yüzden "*Cennete gitmek için iyilik yapanlar cennete gidemez.*" diye bir hükme gidilemez.

İhlâsı kaçıran, ameli iptal eden, ibadeti bütünü ile değersizleştiren, hatta günaha dönüştüren hata ve hatta şirke kadar götüren dünyevi menfaatler ve kaygılar ile yapılan ibadetlerdir.

"*Falanca kişi bana cömert desin.*" diye zekat veren birisinin zekatı, değil ibadet olmak insanı ateşe sürükleyen bir amele dönüşür. Ama zekatı cennete girmek ya da cehennemden kurtulmak için verse, bu düşüncesi uhrevi olduğundan meşru ve sevaplıdır.

Niyete dünyevi bir gaile girdi mi amel bütünü ile iptal olur. Hatta bunun yüzdesi bile olmaz, yani "*Şu ibadetimin yüzde doksan dokuzunu Allah için, kalan yüzde birini de halk için yapıyorum.*" dese, o ibadet batıl olur ve hiçbir değeri kalmaz.

İbadetler yüzde yüz uhrevi olmalıdır. Uhrevi de ancak ya Allah'ın rızasını kazanmak ya cennete girmek ya da cehennemden kurtulmak için olur. Dördüncü bir ihtimal bulunmuyor.

(1) bk. [İşaratü'l-İ'caz, Bakara Suresi 21-22. Ayetlerin Tefsiri.](#)